

Publieke thuiszorgdiensten actief op veel fronten

Snel inspelen op alle mogelijke zorg die nodig was, dat was de afgelopen periode de uitdaging voor vele thuiszorgdiensten. Gelukkig hebben de publieke zorgdiensten een grote troef: ze kennen hun inwoners en het lokale zorgaanbod als de beste. Ze weten wie het nu moeilijk heeft en op welke manier ze hen kunnen helpen. Zorg voor de mens centraal begint namelijk lokaal. Daar werken ze al jaren aan.

De afgelopen periode hebben de informele en de formele zorg elkaar enorm versterkt. Uit een onderzoek van de VVSG bleek dat zo goed als alle lokale besturen verschillende acties ondernamen om buurtzorg te stimuleren. Overal deden burens boodschappen of klusjes voor elkaar of verdeelden vrijwilligers mondkapjes. Vaak gebeurde dit via het hulpplatform #onzegemeentehelpt. Veel vrijwilligers en medewerkers engageerden zich om kwetsbare inwoners te contacteren door een gesprekje aan de voordeur of een babbel via de telefoon. Met deze gebundelde krachten kregen in totaal bijna 300.000 inwoners een telefoontje van hun eigen lokaal bestuur.

‘Wat we nu zien, is het resultaat van onze ondersteunende, preventieve werking die we al jaren aan het ontwikkelen zijn. Lokale dienstencentra brengen al lang mensen samen in hun eigen

buurt. Daardoor konden veel bezoekers van het lokale dienstencentrum nu rekenen op die opgebouwde vriendschappen en gingen mensen elkaar helpen,’ vertelt Cindy Vanhoomissen, centrumleider in Dendermonde. ‘Het is net omdat wij al vele jaren deze netwerken opbouwen en onderhouden dat onze bezoekers elkaar ook nu (virtueel) blijven opzoeken en helpen. Deze kostbare netwerken zouden er zonder de werking van het lokale dienstencentrum nooit geweest zijn. Nu plukken

wij de vruchten van jarenlang werk.’ Ook het burgerinitiatief ‘Thuis in Gavere’ kreeg de afgelopen periode opnieuw een opkikker. ‘Enkele jaren terug startten we met ‘Thuis in Gavere’ om na te gaan welke zorg noodzakelijk was en hoe we die zorg het beste konden verlenen.’ Radio Gagavere was een van de vele projecten die toen van start gingen. Door de coronacrisis kreeg dit een nieuwe dynamiek en zocht Radio Gagavere alternatieven om contact tot stand te brengen tussen mensen die

Tanja Eeckhout:

‘We zien zorg ruimer dan iets voor zorgbehoevenden, want iedereen kan iets doen voor een ander. We willen het momentum van corona gebruiken om daar verder over na te denken.’

door de omstandigheden geïsoleerd waren. Vele vrijwilligers meldden zich en met hun talenten gingen we aan de slag. We deelden warme videogesprekken die we hadden met mensen die geïsoleerd zaten, schilderden boodschappen van lokale dichters op de ramen in het straatbeeld, verspreiden postkaartjes en spotten slogans met #WarmGavere op de voetpaden. Het was altijd spannend hoe de inwoners zouden reageren. Maar vele voorbijgangers kregen er een glimlach van op de mond. Het was dankbaar om als schepen van onderuit te kunnen ondersteunen, en voort te kunnen bouwen op wat we de afgelopen jaren hadden gerealiseerd,' vertelt Tanja Eeckhout, schepen in Gavere. 'De komende periode willen we doorgaan met de ervaringen die we hebben opgedaan om de zorg nog uit te bouwen. We zien zorg dan ook ruimer dan iets voor zorgbehoevenden, want iedereen kan iets doen voor een ander. We willen het momentum van corona gebruiken om daar verder over na te denken.'

Thuiszorgdiensten tonen hun flexibiliteit

Terwijl vrijwilligers en burens, ondersteund door het bestuur, zich inzetten voor elkaar, trokken medewerkers van de schoonmaakdiensten en de diensten voor gezinszorg elke dag op pad om de nodige zorg te garanderen voor hun eigen gebruikers. Noodzakelijke zorg werd voor iedereen voortgezet. Wie besmet was, kon rekenen op hulp via het systeem van cohortzorg, een samenwerkingsverband met verschillende thuiszorgdiensten. Meer dan 300 verzorgenden en schoonmaakkrachten uit onze publieke thuiszorgdiensten van lokale besturen werkten mee in woonzorgcentra en schakelzorgcentra. Hilde Clincke, directeur thuiszorg van Zorg Leuven: 'Ik wil die flexibiliteit van de thuiszorg benadrukken: iedereen bleef werken om de eigen dienst draaiende te houden, medewerkers hielden telefonisch contact met de cliënten die afhaakten uit schrik, we bleven vanop een veilige afstand iedereen voortdu-

Marc De Weghe:
'De prestatiecijfers zijn niet alleen getallen, ze zijn het werk van mensen. Ze schetsen een beeld van de tomeloze inzet van onze medewerkers. Dit typeert hen allen.'

rend informeren en ondersteunen, we organiseerden cohortzorg en we werkten mee in de woon-zorgcentra en de schakelzorgcentra.'

Ook Aalst is trots op de geleverde prestaties. Hun prestatiecijfers geven aan dat zij in volle crisis even actief bleven als anders. 'Gelet op de precarie omstandigheden waarin we moesten en nog steeds moeten werken, is dit een zeer bevredigend resultaat. Deze cijfers zijn niet alleen getallen, ze zijn het werk van mensen. Ze schetsen een beeld van de tomeloze inzet van onze medewerkers. Dit typeert hen allen,' zegt Marc De Weghe, bestuurssecretaris van de stad Aalst. En de lokale dienstencentra, die hun deuren moesten sluiten, bleven allesbehalve stilzitten. Ze hielden op verschillende manieren contact met hun gebruikers en ondersteunden andere woon-zorgvoorzieningen. Creatief en inventief als de dienstencentra zijn, organiseerden ze alternatieve contactmomenten zoals een babbelstoel-project in Izegem en Brugge. In Gent experimenteerden ze met balkonturnen en activiteiten via sociale media. Zeker ook de maaltijddiensten draaiden de afgelopen weken op volle toeren. Lokale besturen breidden hun eigen aanbod uit of regelden samenwerking met lokale partners. Via belrondes en bewonersbrieven informeerden ze hun kwetsbare inwoners. Dit leidde tot bijna 30% meer warme maaltijden in april van dit jaar ten opzichte van april vorig jaar. Zorg Houthalen-Helchteren zag de afgelopen maand zijn maaltijden op korte tijd sterk toenemen. 'Toen in het begin van de lockdown alles dicht

moest, belden we kwetsbare inwoners persoonlijk op en stelden hun het alternatief van de maaltijden aan huis voor. We kregen hier zoveel respons op dat we extra personeel hebben vrijgemaakt om een tweede maaltijdronde op te zetten. Bestaande gebruikers bestellen nu meerdere keren per week de maaltijden aan huis, maar ook heel wat nieuwe gebruikers hebben de weg naar ons aanbod gevonden,' vertelt Evelien Vaes van Zorg Houthalen-Helchteren.

Het is duidelijk. Tijdens de coronaperiode hebben de thuiszorgdiensten van lokale besturen het beste van zichzelf gegeven om kwetsbare inwoners toch te ondersteunen. Gelukkig kan de reguliere zorg nu weer doorgaan. Een lange periode zonder die extra ondersteuning is niet voor iedereen haalbaar. Jan Miermans, centrumleider in Ieper: 'Al enkele jaren ondersteunen wij een buurtbewoonster. Na een lang proces waren we nu eindelijk zo ver dat ze bij ons een warme maaltijd kwam nuttigen op voorwaarde dat ze bij ons ook gebruik maakte van het bad of de douche om zich op te frissen. Met de dame in kwestie ging het steeds beter: ze verzorgde zich beter en had een degelijke maaltijd per dag. Door de coronacrisis moest ons lokale dienstencentrum de deuren sluiten en konden we deze afspraak niet voortzetten. We willen snel met haar de draad weer oppikken, zodat we niet te veel stappen achteruitzetten. De deuren sluiten we dus liefst niet lang!' ■

JOKE VANDEWALLE IS REGIONAAL VVSG-STAFMEDEWERKER
THUISZORG OOST-VLAANDEREN